

จากผาแต้ม... สู่ชัยปต์

บทนี้ชวนยิ้มแย้ม
แปลกใจไกลกันลิบ
เห็นปัญหา รู้ทางแก้
พยางค์คำเรื่องสำคัญ

จากผาแต้มสู่อียิปต์
ต่างทวีปโยคล้ายกัน
เลขไทยแท้จាំให้มัน
รู้พลิกผันตัดสินใจ

เนื้อเรื่อง

“เอ็งจำ เอ็ง เอ็งอยู่ไหนจะ” อินเรียกหาน้องสาวเสียงลั่นบ้านด้วยความดีใจ

“พี่อินเป็นอะไร เรียกเอ็งเสียงดังเชียว มีอะไรหรือเปล่าจะ” เอ็งหันมาดูพี่ชายตามเสียงเรียก

“วันนี้วันดีเป็นศรวัน มีข่าวดีข่าวสำคัญจะมาบอก” อินร้องเป็นเพลงกระโดดไปเต้นไปเข้ามาหาน้องสาว

“ข่าวดีอะไรเอ่ย ต้องเป็นข่าวดีมาก ๆ จนทำให้พี่อินร้องเป็นเพลงอย่างนี้” เอ็งถาม

เหนือเรื่อง

“คือว่าปิดเทอมนี้ เราจะได้ไปเที่ยวไกล ๆ ไปถึงอีสานโน้นแหละ” อินบอกน้อง

“ไชโย! ดีใจจังเลย” แล้วเอ็งก็ลุกขึ้นกระโดดโลดเต้นตามพี่อินบ้าง

“ไปที่ไหน ไปเมื่อไร ไปกับใคร ไปทำอะไร” เอ็งรื้อคำถามจนอินตอบไม่ทัน

“ช้า ๆ หนอยน้อง ตั้งใจฟังให้ดิ้นะ คุณพ่อคุณแม่จะพาเราไปทอดกฐินที่อุบล แล้วจะพาเราไปเที่ยวแถว ๆ นั้นด้วย” อินตอบ

“เอ็งอยากให้ถึงวันนั้นเร็ว ๆ จังเลย” เอ็งบอกอินด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม

เนื้อเรื่อง

จนเต็มแทบปริ

เทศกาลทอดกฐิน หรือฤดูกฐินเริ่มต้นหลังจากออกพรรษาซึ่งในปีนี้ตรงกับช่วงปิดเรียนภาคต้น ก่อนเปิดเรียนภาคปลายเพียงเล็กน้อย พ่อแม่ของอินและเอื้องจึงตกลงกันว่าจะพาลูก ๆ ไปทอดกฐินที่จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นบ้านเกิดของแม่ เด็ก ๆ จะได้มีโอกาสไปเยี่ยมเยียนญาติทางแม่ด้วย ส่วนพ่อเป็นชาวเหนือก็คิดจะไปเที่ยวทางอีสานบ้าง หลังจากทำพิธีถวายผ้ากฐินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะพาเด็ก ๆ ไปเที่ยวชมธรรมชาติ และสถานที่สำคัญ ๆ ของจังหวัดอุบลราชธานี

เหนือเรื่อง

แม่จึงปรึกษากับพ่อว่าจะไปเที่ยวที่อำเภอโขงเจียม เพราะที่นั่นมีที่ชมธรรมชาติอันสวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง ทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อีกด้วย นั่นคือ ผาแต้ม

อินและเอื้องยังไม่เคยไปเที่ยวที่ผาแต้มเลย ตื่นเต้นมาก แม่จะเป็นผู้นำเที่ยวเพราะชำนาญทางดี ส่วนพ่อรับอาสาเป็นผู้ขับรถพาไปตามที่แม่วางแผน

อินถามแม่ด้วยความสงสัยว่า “ทำไมเขาจึงเรียกว่าผาแต้มล่ะครับ”

“ก็เพราะว่าที่หน้าผามีภาพเขียนเหมือนโครมาแต่มสีเป็นภาพไว้ อายุราว ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว เป็นภาพสีที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย” แม่อธิบายให้อินและเอื้องฟัง

เนื้อเรื่อง

พ่อเสริมว่า “พ่อเคยอ่านจากหนังสือท่องเที่ยว เขาบอกว่าภาพที่วานี้วาด
ต่อ ๆ กันเป็นร้อย ๆ ภาพเชียวนะ”

อินทามต์อีกว่า “แล้วใครเป็นคนวาดล่ะครับ”

“ก็คนสมัยนั้นแหละสิ” พ่อตอบ

“แหม! เอ็งอยากไปเห็นจังเลย เราจะไปกันเมื่อไรคะ” เอ็งรีบถามแม่

“หลังจากทอดกฐินเสร็จแล้ว วันรุ่งขึ้นเราจะไปกันเลยดีไหมจ๊ะพ่อ” แม่
หันไปปรึกษาพ่อ

“ก็ดีเหมือนกันนะ” พ่อพยักหน้าตอบ

เนื้อเรื่อง

หลังจากทำพิธีถวายผ้ากฐินที่วัดในตัวจังหวัดเรียบร้อยแล้ว ทุกคนเบิกบานใจด้วยอิมบุญ เด็ก ๆ รอคอยเวลาที่จะไปเที่ยวตามที่พ่อและแม่ตกลงกันได้

วันรุ่งขึ้นพ่อและแม่พาอินและเอื้องออกเดินทางจากบ้านยายแต่เช้ามืดเพื่อไปถึงบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้มให้ทันชมพระอาทิตย์ขึ้น ทุกคนมายืนที่จุดชมทิวทัศน์บนลานผาแต้ม ซึ่งเป็นลานหินขนาดใหญ่ทอดยาวคดเคี้ยวไปตามลำน้ำโขง มองเห็นป่าไม้และเทือกเขาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอยู่ไกลลิบ พระอาทิตย์สีแดงกลมโตค่อย ๆ โผล่พ้นสันเขาที่ทอดยาวทะมึนในม่านหมอกสีขาวหม่น ณ เบื้องล่างมองเห็นแม่น้ำโขงเป็นประกายวิบวับเมื่อ

เหนือเรื่อง

แสงทองมากระทบกระแสน้ำพริ้วเป็นระลอกราวกับมีมือมาโบกพัดอย่างแผ่วเบา
สายลมพัดระเรื่อผ่านผิวกายเย็นชื่นใจ

“โอ้โฮ! สวยเหลือเกิน” เอื่องร้องอุทานด้วยความตื่นเต้น

“โน่น! คุณโน่นสิ มองเห็นแม่น้ำโขงยาวสุดลูกหูลูกตาเชียว” อินร้อง
อุทานบ้าง

“อิน เอื่อง เห็นภูเขาโน่นไหม นั่นแหละประเทศลาวไงล่ะ” แม่ชี้ให้อินและ
เอื่องดู ส่วนพ่อสุขใจกับการเป็นช่างภาพที่เข้มแข็งอย่างไม่รู้เบื่อ จัดท่าทางให้แม่
และลูกถ่ายภาพตรงนั้นตรงนี้ โดยมีธรรมชาติอันงดงามจับตาเป็นฉากหลัง

เนื้อเรื่อง

หลังจากชมพระอาทิตย์ขึ้นจนเป็นที่พอใจแล้ว ทุกคนก็ลงมาจากลานหินกว้าง เดินไปตามสะพานที่เลาะเลียบบใต้เพิงผา เพื่อชมภาพเขียนสีแดงคล้ำเหมือนสีน้ำหมาก ซึ่งมีมากกว่า ๓๐๐ ภาพ

“พินโน่นภาพข้างกับลูกข้าง” เอ็งชี้ให้อินแหวงนดู

“นั่นภาพปลาบึกยักษ์ขนาดใหญ่ เห็นไหมลูก” แม่ถามพลางชี้มือไปยังภาพนั้น

“โอ้โฮ! ยังมีภาพสัตว์อีกเยอะแยะเชียว” อินกวาดสายตามองไปรอบ ๆ

“นี่แหละ เป็นภาพที่คนสมัยโบราณก่อนประวัติศาสตร์เขาบันทึกให้เห็น

เนื้อเรื่อง

วิถีชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของพวกเขาในสมัยก่อน” พ่ออธิบายเสริม
แม่บอกว่า “คนสมัยก่อนยังไม่มีตัวอักษรใช้ จึงสื่อให้เรารู้ด้วยรูปภาพ
แทนการเขียนเป็นตัวอักษร แล้ววาดลงบนแผ่นหินนี้แหละจ้ะ”

“ดีจังเลย มาเที่ยวคราวนี้ได้ความรู้เยอะแยะ เปิดภาคเรียนนี้อันจะไปเล่า
ให้เพื่อน ๆ ฟังในชั่วโมงฝึกพูด” อินพุดด้วยความภูมิใจ

“เอื่องจำได้ว่า ไทยเรามีตัวหนังสือใช้ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชใช้
ไหมคะ” เอื่องถามพ่อ

“ใช่จ้ะ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยให้พวกเรา

เนื้อเรื่อง

ได้ใช้กันมาจนถึงทุกวันนี้แหละ” พ่อตอบ

“แล้วพระองค์ก็โปรดให้มีการจารึกเรื่องราวต่าง ๆ เป็นตัวอักษรไว้บน
ศิลาจารึกด้วย” แม่เสริม

เปิดภาคเรียนนี้ได้เล่าเรื่องความมหัศจรรย์ของผาแต้มให้เพื่อน ๆ ฟัง
พร้อมนำรูปถ่ายให้เพื่อนดู เพื่อนหลายคนอยากไปบ้าง

ณัฏฐกรก็มีเรื่องทำนองเดียวกันกับอันมาแล้วบ้าง เป็นความมหัศจรรย์ของ
ประเทศอียิปต์ ซึ่งณัฏฐกรได้ไปเที่ยวตอนปิดภาคเรียนที่ผ่านมาเช่นกัน ณัฏฐกร
บอกเพื่อน ๆ ว่า เมื่อเอ่ยถึงประเทศอียิปต์ทุกคนต้องนึกถึงพีระมิด กระจดาศ

เนื้อเรื่อง

ปาปารุส แผลงสคาร์บ

ณภัทรเล่าว่า ได้ไปชมสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ที่ประทับใจมากที่สุด คือหมู่พิระมิดแห่งกิซา ซึ่งพิระมิดคูฟูหรือมหาพิระมิดแห่งกิซาเป็นพิระมิดที่ใหญ่ที่สุด และเก่าแก่ที่สุดในหมู่พิระมิดแห่งเมืองนี้ นักโบราณคดีจัดให้เป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลกในยุคโบราณ พิระมิดก่อสร้างเป็นรูปกรวยเหลี่ยม สำหรับเป็นที่เก็บพระศพของฟาโรห์กษัตริย์อียิปต์โบราณ ใช้เวลาก่อสร้างนานนับ ๑๐ ปีทีเดียว

ณภัทรเล่าต่ออีกว่า ที่อียิปต์มีการวาดภาพไว้ตามผนังบ้าง เสาร์บ้าง

เหนือเรื่อง

เป็นภาพเกี่ยวกับสัตว์และของใช้ต่าง ๆ ที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนสมัยนั้น คงจะคล้ายกับที่ผาแต้มของเรา อียิปต์เป็นชาติที่คิดค้นการสื่อความหมายจากภาพมาเป็นตัวอักษรประมาณ ๕,๐๐๐ ปีมาแล้ว ทุกชาติทุกภาษายอมรับว่า อักษรอียิปต์โบราณน้ำเก่าแก่ที่สุดในโลก เห็นได้จากตัวอักษรที่เขียนไว้ตามผนังและกระดานปาปิรุส ส่วนไทยเรานั้นก็มีอักษรไทยใช้สืบเนื่องจากการจารึกไว้บนศิลาในสมัยสุโขทัย

“อักษรไทยมีใช้มาตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหง ที่ทรงคิดค้นประดิษฐ์ขึ้นให้เราใช้ใจ จำได้ไหม” อินขอเสริมบ้าง

เหนือเรื่อง

“แล้วกระดาษปาปิรุสล่ะเป็นยังไง คล้ายกระดาษสาของภาคเหนือเรา หรือเปล่า” อินถามอย่างสงสัย

“ก็คล้าย ๆ กันนะ กระดาษปาปิรุสทำจากต้นกกอียิปต์ แต่กระดาษสาทำจากต้นกระสา” ณภัทรอธิบาย

“ชาวอียิปต์เขาเขียนภาพหรือตัวอักษรบนกระดาษปาปิรุส เพราะสามารถซึมซับน้ำสีและน้ำหมึกทุกประเภทได้ดี” ณภัทรพูดพร้อมกับคลี่กระดาษปาปิรุสที่ซื้อมาให้เพื่อน ๆ ดู

อินยกมือขอเสริมบ้าง “กระดาษสาของเรา เหน่าไปทำร่วมทำกระดาษ

เนื้อเรื่อง

ห้องของขวัญ รวมทั้งทำบัตรอวยพรด้วย”

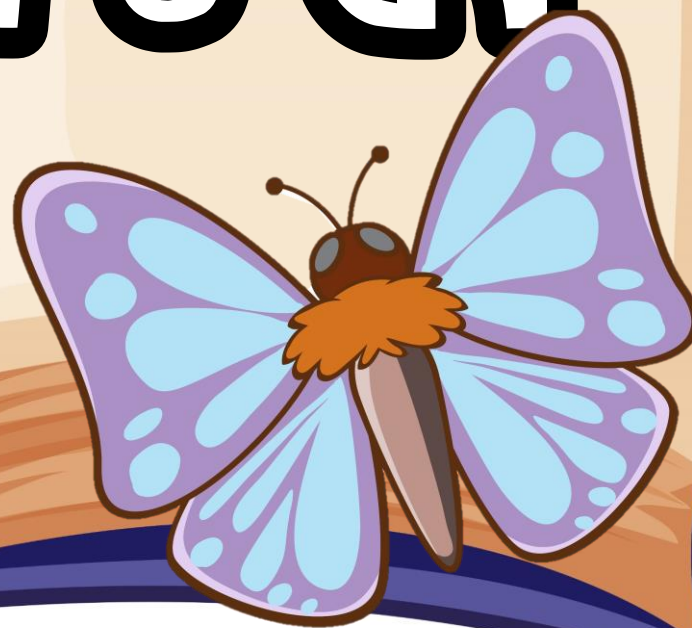
“ภาพแมลงที่เห็นนี่คือ แมลงสคารับ” ฌักทรีชี้ให้เพื่อนดู

“หน้าตาเหมือนแมลงกุดจีของบ้านเราเลย” อินบอก

“ใช่ สคารับเป็นแมลงจำพวกด้วง เหมือนแมลงกุดจินั่นแหละ” ฌักทรีบอกเพื่อน ๆ
สคารับได้รับการยกย่องให้เป็นตัวแทนแห่งเทพ ชาวอียิปต์จึงมักวาดภาพมีแมลงสคารับอยู่
ด้วย

เรื่องที่อินและฌักทรีนำมาเล่านั้น ล้วนเป็นภูมิปัญญาของคนโบราณที่น่ารู้ น่า
ศึกษา น่าสนใจ คือ ภาพเขียนที่ผาแต้มและภาพเขียนที่อียิปต์ แม้จะเกิดในที่ห่างไกล
กัน แต่ผู้สร้างสรรค์มีความนึกคิดที่คล้ายคลึงกันอย่างน่ามหัศจรรย์

อ่านเสด็จ

วิชชุชมมาลาจันทร์ ๘

ตัวเลขไทย

ไทยเราโชคดี

นับได้ทันใจ

รูปลักษณะเลขงาม

การนับสงขยา

นับเป็นบุญไทย

“รามคำแหง” บุญ

ประโยชน์มากมาย

เกื่องานบัญชี

ที่มีเลขไทย

ไว้วางใจโลกา

ตามติดภาษา

กว่าเจ็ดร้อยปี

ได้มีพ่อขุน

เกษมสันต์ศักดิ์ศรี

ค้าขายง่ายดี

มีเป็นหลักฐาน

หน่วยสืบรอยพัน
ใครอย่าดูแล
สืบล้านเป็นโกฏ
ภูมิปัญญาชาวน

ต่อนั้นหมื่นแสน
นับต่อถึงล้าน
ปโกฏนับนาน
สร้างเสกเลขไทย

บทร้อยกรองข้างต้น ศาสตราจารย์จุระปะนิย์ นาคกรทรรพ เป็นผู้ประพันธ์
เพื่อเป็นการสดุดี “ตัวเลขไทย” ที่เราได้มีใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัย

การอ่านตัวเลขไทย ๑-๙ ในอดีต

๑

เอก

๒

โท

๓

ตรี

๔

จัตวา (จัต-ตะ-วา)

๕

เบญจ (เบ็ญ-จะ)

๖

ฉ(ฉอ, ฉ้อ, ฉะ)

๗

สัปต, สัต, สัตตะ (สัป-ตะ, สัด, สัด-ตะ)

๘

อัฏฐ (อัค)

๙

หพ (หบ)

การใช้ตัวเลขไทย

ตัวเลขไทยมีใช้มาตั้งแต่กำเนิดตัวอักษรไทย สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ใช้แทนจำนวน ใช้แทนวันแต่ละวันในสัปดาห์ แทนเดือนแต่ละเดือนในรอบปี ปัจจุบันมีการใช้ตัวเลขอารบิกแพร่หลายเมื่อมีโอกาสใช้เลขไทยได้ คนไทยทุกคนควรใช้เพื่อความภูมิใจในความเป็นไทย

ตัวเลขไทย

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

๙

๑๐

หนึ่ง

สอง

สาม

สี่

ห้า

หก

เจ็ด

แปด

เก้า

สิบ

การใช้ตัวเลขไทย

วัน

๑	อาทิตย์
๒	จันทร์
๓	อังคาร
๔	พุธ
๕	พฤหัสบดี
๖	ศุกร์
๗	เสาร์

เดือน (ไทย)

๑	อ้าย
๒	ยี่
๓	สาม
๔	สี่
๕	ห้า
๖	หก
๗	เจ็ด

๘	แปด
๙	เก้า
๑๐	สิบ
๑๑	สิบเอ็ด
๑๒	สิบสอง

การใช้ตัวเลขไทย

เดือน (สากล)

๑	มกราคม
๒	กุมภาพันธ์
๓	มีนาคม
๔	เมษายน
๕	พฤษภาคม
๖	มิถุนายน
๗	กรกฎาคม

๘	สิงหาคม
๙	กันยายน
๑๐	ตุลาคม
๑๑	พฤศจิกายน
๑๒	ธันวาคม

การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย

๕

๓ ๙ ๑

อ่านว่า วันอังคาร เดือนอ้าย ขึ้น ๕ ค่ำ

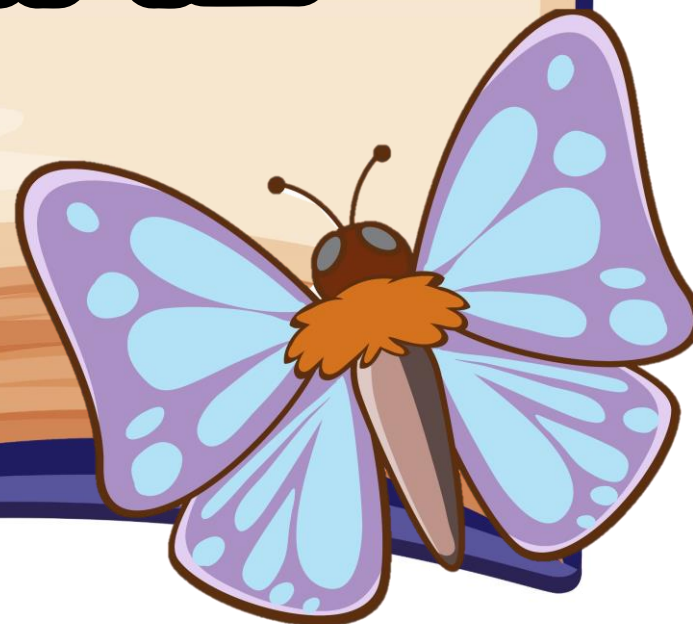
๕ ๙ ๒

๖

อ่านว่า วันพฤหัสบดี เดือนยี่ แรม ๘ ค่ำ

ตัวเลขด้านซ้ายแทนวัน ตัวเลขด้านขวาแทนเดือน ตัวเลขด้านบน
เครื่องหมาย ๙ แทนข้างขึ้น และตัวเลขด้านล่างเครื่องหมาย ๙ แทนข้างแรม

อ่านเพิ่ม เพิ่มความหมาย

คำศัพท์

กฐิน

ผ้าพิเศษที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตแก่ภิกษุสงฆ์เฉพาะ
กฐินกาลหรือเทศกาลกฐิน

กระดาส่า

กระดาส่าที่ทำจากเปลือกต้นกระส่า ต้นกระส่าเป็นไม้ต้น
ขนาดกลาง ใบเป็นรูปไข่ ปลายแหลม ขอบใบเว้าเป็น ๓
แฉก มีขนทั้งสองด้าน ขอบขึ้นตามริมแม่น้ำลำคลอง

โกฏิ

ชื่อมาตรานับเท่ากับ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ (สิบล้าน)

คำศัพท์

ปโกฏิ

(ปะ-โกด) ชื่อมาตรานับเท่ากับ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐
(หนึ่งร้อยแสนล้าน)

พีระมิด

สิ่งก่อสร้างที่มีฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านข้างทั้งสี่เป็นรูปสามเหลี่ยม มีปลายสุดไปบรรจบกันที่ยอด ในอียิปต์เดิมใช้เป็นที่ฝังพระศพ ต่อมาบางที่ใช้เป็นเทวสถาน

แมลงกูดจี

แมลงชนิดหนึ่งจำพวกด้วงอยู่ตามท้องนาทางภาคอีสานกินได้ โดยทั่วไปเรียก แมงกูดจี

คำศัพท์

แมลงสคารับ

เป็นแมลงจำพวกด้วง มีเชื้อสายเดียวกับแมลงกุดจีทางภาคอีสานของไทย คนอียิปต์เรียกว่า สคารับ และได้รับยกย่องว่าเป็นตัวแทนแห่งเทพเคปรีหรือคิเปรา ทั้งนำไปทำเครื่องรางด้วย

ศิลาจารึก

แผ่นหินที่เขียนหรือจารให้เป็นรอยลึกเป็นตัวอักษรหรือภาพ

สังขยา

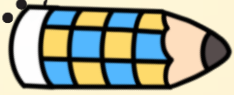
(สัง-ชะ-หยา) การนับ, การคำนวณ

สีน้ำหมาก

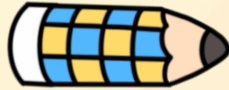
สีส้มอมแดง

แบบฝึกหัด

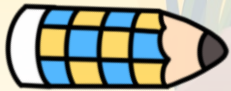
ชวนกันคิด ช่วยกันตอบ

พ่อและแม่จะพาเอ็งและอินไปเที่ยวที่ใด

เทศกาลทอดกฐิน เกิดขึ้นช่วงใด

ทำไมถึงเรียกว่า “ผาแต้ม”

ณภัทรเล่าเรื่องมหัศจรรย์อะไรให้เพื่อน ๆ ฟัง

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “จากผาแต้มสู่อียิปต์”

ป

อ

บ

ค

ณ

คะ

เ

อ

ล

ย

พ่อและแม่จะพาเอื้องและอินไปเที่ยวที่ใด

ไปเที่ยวที่ ผาแต้ม ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญทางประวัติศาสตร์
ของจังหวัดอุบลราชธานี

เทศกาลทอดกฐิน เกิดขึ้นช่วงใด

กฐินเริ่มต้นหลังจากออกพรรษา

ทำไมถึงเรียกว่า “ผาแต้ม”

เพราะว่าที่หน้าผามีภาพเขียนเหมือนโครมาแต้มสีเป็นภาพไว้ อายุราว ๓,๐๐๐ ปี
มาแล้ว เป็นภาพสีที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย

ฉกรรจ์ประทับใจอะไรมากที่สุดในประเทศอียิปต์

หุบพีระมิดแห่งกิซา เป็นพีระมิดที่ใหญ่ที่สุด และเก่าแก่ที่สุดในหุบพีระมิดแห่งเมือง
นี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์มาก

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “จากผาแต้มสู่อียิปต์”

ได้รู้จักสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก